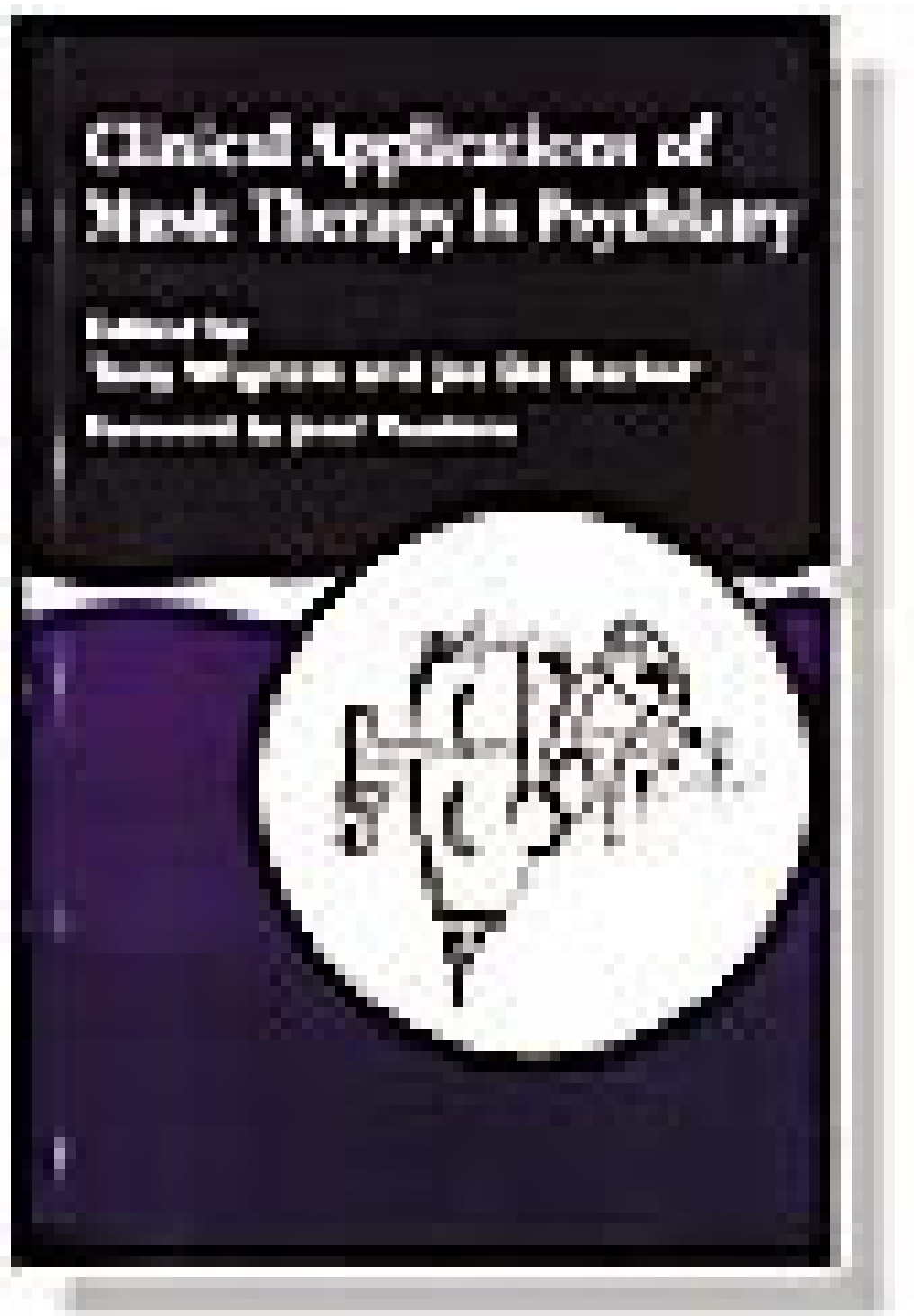

Spennende dialog i grenseland

BOKOMTALER

Musikkterapi som fag har i stor utstrekning utviklet sine metoder innen en humanistisk referanseramme, med vekt på pedagogiske og psykologiske innfallsvinkler. Selv om det er funnet økende holdepunkter for at musikk virker på en rekke sentrale fysiologiske parametre, som blant annet blodtrykk, puls, EEG og EMG, og kan vise seg å ha en plass som adjuvant og palliativ behandling ved en rekke sykdommer, eksempelvis Parkinsons sykdom, er det først og fremst i psykiatri og psykisk helsevern at musikkterapien har funnet fotfeste i helsevesenet, både i Norge og andre vestlige land (1, 2).

Faglitteraturen har i undertegnede's øyne hatt store huller på dette området. En bok viet anvendelsen av musikkterapi innen psykiatrien vil derfor i utgangspunktet ønskes velkommen, særlig fordi den tar utgangspunkt i praktisk-kliniske erfaringer fra terapeuter som stort sett har markert seg på dette feltet i en årrekke.

Boken er lagt opp som en samling av artikler som spenner bredt, fra rene kasuistikker til generelle vurderinger av musikkens plass i det psykiske landskapet. Norgesvennen Tony Wigram, som blant annet er professor ved Universitetet i Aalborg og leder for World Federation of Music Therapy, har gjort en fin redaktørjobb, og hans medredaktør Jos De Backer klargjør relasjonen mellom musikkterapi og psykiatri på en fortrinnsfull måte. Klientenes sykdomsspekter inkluderer så forskjellige lidelser som Alzheimers sykdom, anorexia nervosa, schizofreni, psykoser, personlighetsforstyrrelser, angst og psykosomatiske symptomkomplekser. Boken henvender seg særlig til musikkterapeuter, psykiatere og psykologer.

Som i psykiatrien generelt, settes det ikke opp en allmenngyldig metode som grunnlag for terapeutisk arbeid. I stedet tar man utgangspunkt i sentrale psykiatriske begreper som motstand, overføring og motoverføring, emosjonell utladning og tolking, sett i lys av musikk som agens. Hovedvekten ligger hele tiden på beskrivelse av det terapeutiske møtet, med dets muligheter og fallgruver. Det som slår en medisiner, er den reflekterende stilen, der terapeutens egne følelser og opplevelser skisseres klart, samtidig som klientens egenopplevelse er i fokus.

Denne artikkelsamlingen illustrerer at det musikkterapeutiske fagmiljøet er kommet langt i å definere musikkens muligheter og begrensninger i en psykiatrisk ramme. Selv har jeg vært tilbakeholden og usikker i forhold til hvordan musikk som terapi kunne hjelpe psykiatriske pasienter, og opplever at disse artiklene adresserer noen av de sentrale spørsmålene som trenger å avklares i forhold til denne pasientgruppen. En indirekte konklusjon av kasuistikkene er at det sannsynligvis er lite belegg for å frykte utløsning av kraftige emosjonelle reaksjoner hos psykiatriske pasienter per se, så lenge behandlingen foregår innen en rimelig klar og konsekvent terapeutisk ramme.

Jeg skal innrømme at store deler av den musikkterapeutiske faglitteraturen i utgangspunktet har vært frustrerende lesing for en ikke-innvidd, der jeg som lege har savnet konkretisering og klare retningslinjer, slik man er vant til fra medisinsk faglitteratur. Derfor er det gledelig å ha en bok til anmeldelse som man kan anbefale helhjertet til alle leger med interesse for musikk som terapi i psykiatri og tilgrensende fagfelt. Kasuistikkene er levende situasjonsbeskrivelser, samtidig som de munner ut i klargjørende refleksjoner og konklusjoner.

Selv helsearbeidere med tilknytning til psykiatri som ikke planlegger å anvende musikk aktivt, vil kunne dra nytte av de generelle betraktningene i denne artikkelsamlingen, som fungerer som en helhetlig leseropplevelse, til tross for terapeutenes ulike utgangspunkt og metoder.

AudunMyskja

Ski

LITTERATUR

1. Escher J. Die Bedeutung von Musik in der modernen Medizin. Schweiz Rundsch Med Prax 1998; 87: 987–96.
2. Pacchetti C. Active music therapy and Parkinsons disease: methods. Funct Neurol 1998; 13: 57–67.

Publisert: 10. februar 2000. Tidsskr Nor Lægeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. september 2026.